

# IMNa wijzigingsprotocol

Nick Naus, Geodan

Versie 10-03-2017

# Inhoud

- Inleiding
- Versiebeheer
- Wijzigingsprotocol
- Voorbeelden wijzigingsverzoeken
- Releasemanagement

# Inleiding

## **Doel:**

Dit document beschrijft het wijzigingsprotocol en het versiebeheer voor het InformatieModel Natuur (IMNa). Het document heeft als doel:

- De lezer te informeren over de manier waarop wijzigingen op IMNa kunnen worden geïnitieerd door middel van wijzigingsverzoeken
- De lezer te informeren over de methode waarop wijzigingsverzoeken worden behandeld en hoe wijzigingen op IMNa worden doorgevoerd
- De lezer te informeren hoe wordt omgegaan met het beheren van versies van IMNa
- De lezer te informeren hoe het releasemanagement van nieuwe versies van IMNa er globaal uit ziet

## **Aanleiding:**

- Onduidelijkheid over het te volgen proces, doorlooptijden en impact op IMNa en systemen gedurende projecten in uitvoering binnen de Digitale Keten natuur
- Onduidelijkheid over het te volgen proces voor het indienen van wijzigingsverzoeken op en vragen over IMNa
- Onduidelijkheid bij projectleiders of projectbesluiten al dan niet impact hebben op IMNa

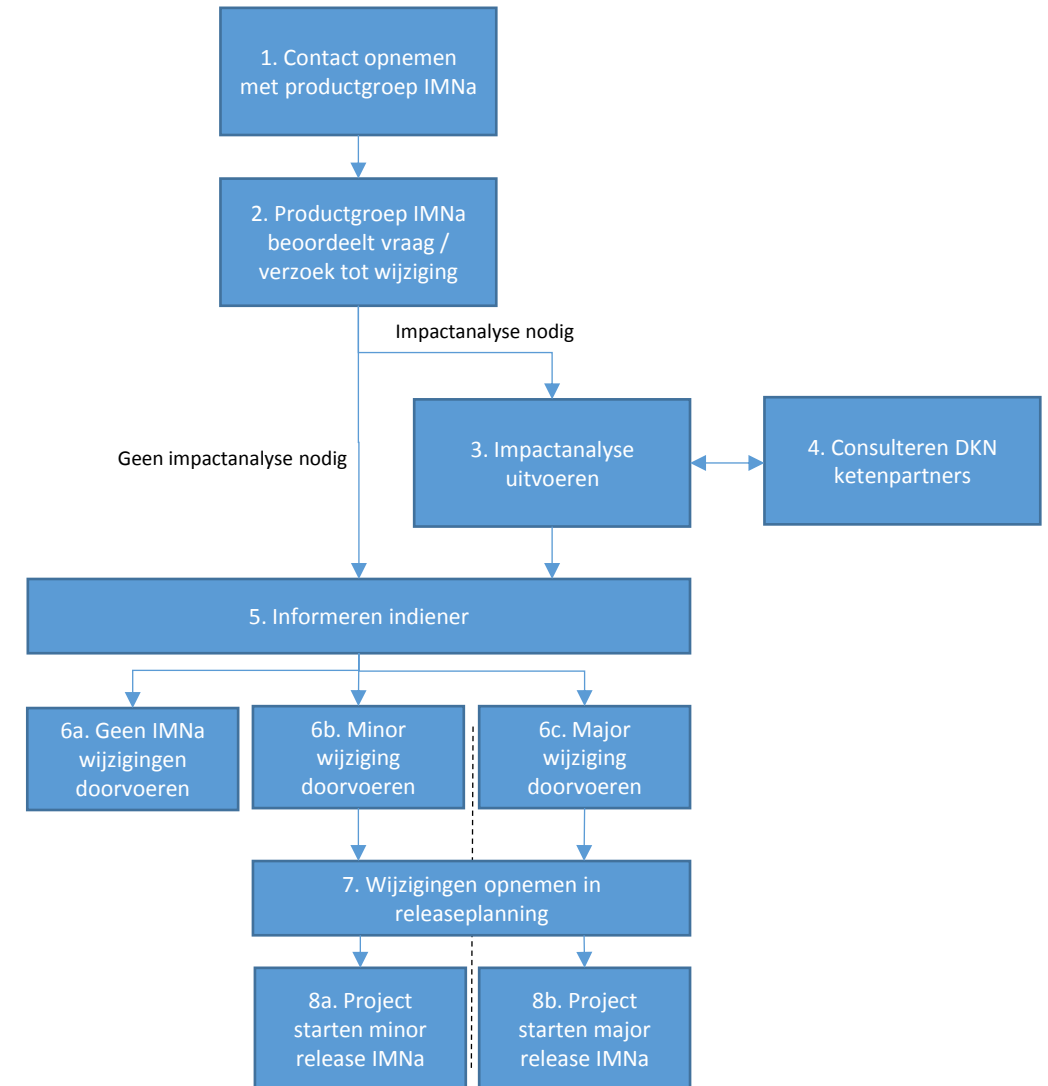
# Wijzigingsprotocol (change management)

## Wat is een wijzigingsprotocol?

- Het wijzigingsprotocol beschrijft hoe wijzigingen ingediend kunnen worden en hoe de procedure daarna eruit ziet.
- Het wijzigingsprotocol geeft inzicht in het behandel- en besluitproces dat ten grondslag ligt aan het versiebeheer en daarmee in de aangeboden wijzigingsvoorstellen.
- Het wijzigingsprotocol voor IMNa is in de plaat aan de rechterzijde beschreven.

## Processtappen:

1. De indiener neemt contact op met de helpdesk van de productgroep IMNa: [imna@bij12.nl](mailto:imna@bij12.nl)  
Een indiener is bijvoorbeeld een projectleider VRN of een provinciale GIS specialist.
2. De productgroep IMNa beoordeelt de vraag of verzoek tot wijziging en bepaalt of een impactanalyse nodig is. Vragen worden vaak direct beantwoord.
3. Impactanalyse wordt uitgevoerd indien nodig.
4. Tijdens de impactanalyse kunnen ook DKN ketenpartners geraadpleegd worden om bijvoorbeeld de impact op hun werkproces of applicaties te verzamelen.
5. De indiener wordt altijd geïnformeerd over het vervolg. Vragen worden vaak direct beantwoord. Het resultaat van een impactanalyse wordt ook gedeeld met de indiener.
6. Afhankelijk van de uitkomst van het voortraject wordt het wijzigingsverzoek niet doorgevoerd (6a), of wordt het verzoek geclassificeerd als minor (6b) of major (6c) wijziging.
7. De minor en major wijzigingen worden opgenomen in de releaseplanning. Releases vinden zoveel mogelijk op vaste tijdstippen in het jaar plaats. Een release kan wijzigingen bevatten op alle productmodellen afhankelijk van de wijzigingen die worden doorgevoerd.



# Wijzigingsprotocol (change management)

8. Een project wordt gestart waarbij vooraf geselecteerde wijzigingen projectmatig worden geïmplementeerd. Afhankelijk van de wijzigingen wordt een minor of major release georganiseerd.
  - a) Een minor release wordt door de productgroep IMNa in overleg met indieners uitgevoerd (besluit als hamerstuk naar PIN)
  - b) Een major release wordt na goedkeuring PIN gestart. De productgroep IMNa voert de release uit waarbij de indieners (business) verantwoordelijk zijn voor de inhoud van de aanpassingen (senior user rol).

Voordat een nieuwe release van IMNa geïmplementeerd kan worden, doorlopen we de globaal de volgende stappen:

1. De wijzigingsverzoeken met de hoogste prioriteit worden gebundeld tot een release.
2. De impactanalyses (eerder uitgevoerd n.a.v. het wijzigingsprotocol) worden geraadpleegd en de totale impact van de release bepaald indien gewenst (minor of major)
3. Een conceptversie van de vernieuwde IMNa wordt opgesteld. We gebruiken de methode 'workshop' om samen met relevante ketenpartners de wijzigingen te modelleren.
4. De conceptversie wordt ter review aan de relevante ketenpartners rondgestuurd.
5. De definitieve versie van de nieuwe versie van IMNa wordt opgeleverd aan de PIN.

De projectleiders van de productgroepen zorgen vervolgens voor de implementatie van IMNa in bijvoorbeeld technische uitwisselstandaarden en voor de aanpassingen aan applicaties indien nodig. Hierbij heeft de productgroep IMNa een adviserende rol.

# Wijzigingsprotocol – RACI matrix

Wijzigingsprotocol processtap	Indiener	Productgroep IMNa	IMNa productmanager	PIN	Ketenpartners
1. Contact opnemen met productgroep IMNa	Responsible Accountable	Informed	Informed		
2. Productgroep IMNa beoordeelt vraag / verzoek tot wijziging		Consulted	Responsible	Accountable	
3. Impactanalyse uitvoeren	Informed	Consulted	Responsible	Accountable	
4. Consulteren DKN ketenpartners	Informed		Responsible	Accountable	Consulted
5. Informeren indiener	Informed		Responsible	Accountable	
6. Geen wijzigingen doorvoeren	Informed		Responsible	Accountable	
7. Wijzigingen opnemen in releaseplanning	Informed		Responsible	Accountable	

Legenda
Responsible (verantwoordelijk)
Accountable (eindverantwoordelijk)
Consulted (geraadpleegd)
Informed (geinformeerd)

# Wanneer contact opnemen met de IMNa productgroep?

Als u in de beginfase van uw project denkt dat de projectwerkzaamheden een effect hebben op een of meerdere IMNa-onderdelen, neem zo snel mogelijk contact met ons op. Wij kunnen snel samen met u bepalen wat de impact is en wat de eventuele gevolgen zijn voor uw project voor de kosten, doorlooptijd, risico's en de werkprocessen van organisaties in de DKN. Indien een of meer van onderstaande punten van toepassing zijn, is de kans groot dat het effect heeft op IMNa. Bij twijfel, altijd even mailen naar [IMNa@bij12.nl](mailto:IMNa@bij12.nl) !

- Er wordt al op basis van IMNa uitgewisseld, maar:
  - De informatiebehoefte verandert
  - Bronhouders worden om andere informatie gevraagd
  - De huidige informatie-uitwisseling moet verbeterd worden
- Er wordt nog niet op basis van IMNa uitgewisseld, maar:
  - Digitale informatie wordt uitgewisseld met verschillende organisaties
  - Kwaliteit van gegevens is belangrijk
  - Afstemmen van definities is belangrijk

# Wij maken snel de haalbaarheid inzichtelijk!

Een ogenschijnlijk kleine wijziging op IMNa kan een grote impact hebben, maar een grote wijziging kan ook een kleine impact hebben.

- Voorbeeld 1: de taakgroep Index stelt voor om een beheertype toe te voegen aan de Index Natuur-en landschap. Na impactanalyse door de PG IMNa is gebleken dat impact op IMNa onderdelen, DKN applicaties en werkprocessen laag is. De wijziging kan relatief snel doorgevoerd worden.
- Voorbeeld 2: voor het aanvragen van subsidie voor agrarisch natuurbeheer 2016 verandert de informatiebehoefte. Na impactanalyse is gebleken dat een nieuwe kaartlaag 'AgrarischZoekGebied' noodzakelijk is. Dit heeft gevolgen voor IMNa, het IMNa uitwisselbestand, de SNL applicatie en de werkprocessen van de DKN ketenpartners.



# Versiebeheer

## Wat is versiebeheer?

- Versiebeheer beschrijft hoe veranderingen binnen IMNa worden bijgehouden.
- Het IMNa hoofdmodel kent een eigen versienummer. Ieder productmodel heeft ook haar eigen versienummer, omdat de productmodellen zich los van elkaar ontwikkelen.

Het versienummer van IMNa is als volgt opgebouwd:

*IMNa [versie hoofdmodel] [productmodel] [versie productmodel]*

Bijvoorbeeld: *IMNa 5.0 NB 2.0*

- We onderscheiden 2 niveaus waarop wijzigingen kunnen plaatsvinden en die invloed hebben op het IMNa versienummer:
  - Wijziging hoofdmodel – de principes in het IMNa hoofdmodel veranderen (bijvoorbeeld door het implementeren van een nieuwe NEN norm) → resulteert in ophoging van het versienummer van het hoofdmodel. *Dit type wijziging komt in de praktijk weinig voor.*
  - Wijziging in productmodel – in een van de productmodellen wijzigt de structuur of de inhoud van het model → resulteert in ophoging van het versienummer van een of meerdere productmodellen.

# Versiebeheer

- We onderscheiden 3 typen wijzigingen op IMNa:
  - Grote wijziging (major) – impact hoog: structuur van de standaard wordt aangepast
  - Kleine wijziging (minor) – impact laag: structuur van de standaard wordt niet aangepast
  - Geen wijziging – impact geen: indiener wordt direct geïnformeerd (bijvoorbeeld aanpassen codelijsten)

## Voorbeeld:

Het vigerende versienummer van het IMNa productmodel natuurbeheer is: IMNa 5.0 NB 2.0

- Een of meerdere grote wijzigingen (major) op een productmodel binnen een release resulteert in een ophoging van het versienummer naar: IMNa 5.0 NB 3.0
- Alleen kleine wijzigingen (minor) op een productmodel binnen een release resulteert in een ophoging van het versienummer naar: IMNa 5.0 NB 2.1

# Versiebeheer

## Voorbeelden:

- Grote wijziging (major)
  - Een nieuw productmodel
  - Een uitbreiding van een productmodel met een nieuwe klasse zoals 'AgrarischZoekGebied' bij productmodel 'Natuurbeheer'
  - Een uitbreiding van een klasse met een nieuw verplicht attribuut zoals 'toegestaneBeheerPakketten' bij klasse 'AgrarischZoekGebied'
- Kleine wijziging (minor)
  - IMNa definitie wijzigt zoals definitie van 'BeoordelingsGebied'
  - Tekstuele wijzigingen in het IMNa document
  - Verandering van brondatasets (BeheerGebieden begrensd op basis van BGT in plaats van TOP10NL). Overigens wel grote impact voor bronhouders.
- Geen wijziging
  - Waardes uit codelijsten kunnen onafhankelijk van de IMNa versie veranderen, buiten de releases om

# Releasemanagement

## Kenmerken:

- Maximaal één nieuwe versie per jaar per productmodel met een of meerdere grotere wijzigingen;
- Maximaal één nieuwe versie per jaar per productmodel met alleen kleine wijzigingen;
- In één IMNa release kunnen nieuwe versies voorkomen van meer dan één productmodel. Bijvoorbeeld: een nieuwe versie van het productmodel natuurbeheer en een nieuwe versie van het productmodel natuurontwikkeling worden tegelijkertijd in een nieuwe IMNa versie gereleased;
- Releases zijn zoveel mogelijk op vaste momenten in het jaar, afgestemd met de jaarlijkse timeline van activiteiten per productmodel;
- De actuele versie van IMNa ten alle tijden duidelijk zichtbaar op het portaal natuur-en landschap;
- Een nieuwe versie van IMNa staat los van implementaties van IMNa in applicaties en uitwisselstandaarden. Een nieuwe versie van IMNa kan vastgesteld zijn, maar nog niet geïmplementeerd in de keten. De implementatie is een separaat proces waarbij uitwisselstandaarden en applicaties worden aangepast om de nieuwe versie te kunnen ondersteunen. Ook organisaties in de keten hebben tijd nodig om de nieuwe versie van IMNa te gaan ondersteunen (bijvoorbeeld door het aanpassen van eigen applicaties, uitwisselstandaarden of brondatabases). Gedurende het projectmatig implementeren van de nieuwe versie van IMNa (processtap 8 in het wijzigingsprotocol) worden ook afspraken gemaakt vanaf welke datum conform het nieuwe uitwisselstandaard uitgewisseld moet worden.
  - Voor processen waarbij een enkele keer per jaar gegevens worden uitgewisseld is het ondersteunen van 1 uitwisselformaat voldoende; organisaties hebben immers voldoende tijd om over te stappen.
  - Voor processen waarbij continue gegevens worden uitgewisseld (RNN/CVD) is het ondersteunen van 2 uitwisselformaten wenselijk; organisaties kunnen dan een voor een overstappen. De organisatie geeft in het uitwisselformaat aan conform welke versie het formaat is opgesteld. De applicatie kan dan de bijbehorende vervolgstappen uitvoeren afhankelijk van de versie.

# Opbouw van het Informatiemodel Natuur

<i>Referentie modellen</i>	NEN3610 / INSPIRE / ETC				<i>Vb. NEN3610:2011</i>
<i>IMNa Hoofdmodel</i>	<b>Informatiemodel Natuur</b>				<i>Vb. IMNa 5.0</i>
<i>IMNa Product-modellen</i>	Natuurbeheer	Natuurontwikkeling	Natuurkwaliteit	Vegetatie & habitats	<i>Vb. IMNa 5.0 NB 2.0</i> <i>Vb. IMNa 5.0 NO 1.0</i> <i>Vb. IMNa 5.0 NK 1.0</i> <i>Vb. IMNa 5.0 VH 1.0</i>
<i>IMNa Uitwissel-standaarden</i>	Shapes GML's Fgdb	Shapes GML's Fgdb	GML's	GML's	IMNa Praktijk-handleidingen